

ΕΝΩΣΙΣ ΠΟΝΤΙΩΝ ΜΕΛΙΣΣΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

Π. Τσαλδάρη 13, 151-27, Μελίσσια. Τηλ. 210 8044368 - Email: enosipontionmelission@gmail.com

Μελίσσια, 6 Μαρτίου 2026

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΠΟΝΤΙΑΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Κύκλος σεμιναρίων | Μάρτιος – Ιούνιος 2026

Διοργάνωση

Ένωση Ποντίων Μελισσίων
Υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού
(Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.) (Αρ. Πρωτ. 1628 /ΓΔ4)

Και του Δήμου Πεντέλης

Χώροι διεξαγωγής

- Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων (ΠΚΕΠΜ)

Σκοπός και φιλοσοφία του κύκλου

Ο παρών κύκλος σεμιναρίων αποσκοπεί στη συστηματική, επιστημονικά τεκμηριωμένη και πολυδιάστατη προσέγγιση της Ιστορίας, του Πολιτισμού και της σύγχρονης πραγματικότητας του Πόντου.

Η δομή του προγράμματος συνδυάζει:

- ιστορική ανάλυση,
- πολιτισμικές και κοινωνικές προσεγγίσεις,
- θεματικές για τη μνήμη, την ταυτότητα και τη διεθνοποίηση του Ποντιακού Ζητήματος,
- ειδικές ενότητες για τη γλώσσα, τη μουσική, τη διατροφή, την ιατρική και τη γαστρονομία.

Οι εισηγήσεις πραγματοποιούνται από διακεκριμένους ακαδημαϊκούς, ερευνητές και συγγραφείς από συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια και επιστημονικούς φορείς.

Δομή προγράμματος

- Διάρκεια 4 μήνες
- Συχνότητα: ανά δεκαπέντε ημέρες κατά μέσο όρο.
- Ημέρες διεξαγωγής: Παρασκευές 6-9 μ.μ. Σάββατα 11-13 μ.μ. και δύο Κυριακές 11-13μ.μ.
- Έναρξη κύκλου: Παρασκευή 13 Μαρτίου (εναρκτήρια εκδήλωση)
- Δεν θα πραγματοποιηθούν σεμινάρια κατά την περίοδο του Πάσχα.

Τελικό Πρόγραμμα Σεμιναρίων

Μάρτιος – Ιούνιος 2026

Παρασκευή 13 Μαρτίου 2026

Τελετή Έναρξης

- Κωνσταντίνος Φωτιάδης
- Αντιγόνη Ιωαννίδου

Ελληνική Μυθολογία και Πόντος
Εισηγητές:

- Πέτρος Κηρυττόπουλος

Σάββατο 14 Μαρτίου 2026

Γενική Ιστορία του Πόντου – Αρχαία Περίοδος –Ρωμαϊκή-Βυζαντινή- Πρώιμη Οθωμανική περίοδος στον Πόντο
Εισηγητές:

- Κυριάκος Χατζηκυριακίδης
- Θεοδόσιος Κυριακίδης

Κυριακή 15 Μαρτίου 2026

Οθωμανοκρατία: πτυχές της Κοινωνίας και της Οικονομίας του Πόντου.

Εισηγητές:

- Κυριάκος Χατζηκυριακίδης
- Θεοδόσιος Κυριακίδης

Παρασκευή 20 Μαρτίου 2026

Εξισλαμισμοί – Κρυπτοχριστιανοί
Εισηγητής:

- Κωνσταντίνος Φωτιάδης

Σάββατο 21 Μαρτίου 2026

Νεότουρκοι – Γενοκτονία – Κρυπτοχριστιανικό Ζήτημα
Εισηγητής:

- Κωνσταντίνος Φωτιάδης

Κυριακή 22 Μαρτίου 2026

Ο Καζαντζάκης και οι Έλληνες του Καυκάσου
Εισηγητής:

- Κωνσταντίνος Φωτιάδης

Σάββατο 4 Απριλίου 2026

Ο Ελληνισμός της Ρωσίας – Σταλινικές Διώξεις
Εισηγητές:

- Βασίλης Κωνσταντινίδης
- Ντιάνα Καλαϊτζίδου

Παρασκευή 24 Απριλίου 2026

Μαρτυρίες Περιηγητριών σε Μικρά Ασία και Πόντο
Η Παιδεία στον Πόντο
Εισηγητές:

- Ειρήνη Καμπερίδου
- Αντώνης Παυλίδης

Σάββατο 25 Απριλίου 2026

Οι Άγιοι του Πόντου – Μοναστήρια – Βεβηλώσεις
Η Εξόντωση της Ορθόδοξης Εκκλησίας του Πόντου
Εισηγήτρια:

- Θεοδώρα Ιωαννίδου-Καράκουσογλου

Παρασκευή 8 Μαΐου 2026

Το Θέατρο και ο Τύπος στον Πόντο και τη Ρωσία
Εισηγητής:

- Κωνσταντίνος Φωτιάδης

Σάββατο 9 Μαΐου 2026

Η Μουσική του Πόντου
Εισηγητής:

- Κωνσταντίνος Τσαχουρίδης

Παρασκευή 22 Μαΐου 2026

Η Διατροφική Αξία της Ποντιακής Διατροφής
Η Ιατρική στον Πόντο
Εισηγητές:

- Θεόδωρος Βαρζάκας
- Μαρία Αντωνιάδου

Σάββατο 23 Μαΐου 2026

Η Γαστρονομία του Πόντου – Χαρακτήρες – Αρχαίες και Βυζαντινές Ρίζες
Εισηγήτρια:

- Αντιγόνη Ιωαννίδου

Παρασκευή 5 Ιουνίου 2026

Η Ποντιακή Διάλεκτος
Εισηγήτρια:

- Γιώτα Ιωακειμίδου

Σάββατο 6 Ιουνίου 2026

Τα Μεταλλεία του Πόντου και η Οικονομική Ανάπτυξη της Περιοχής
Η Συμβολή των Προσφύγων στην Ανάπτυξη της Χώρας
Εισηγητές:

- Βασίλης Κωνσταντινίδης
- Αντιγόνη Ιωαννίδου

Σάββατο 20 Ιουνίου 2026

Το Ποντιακό Ζήτημα εκείθεν και εντεύθεν του Αιγαίου σήμερα

Συμπεράσματα Σεμιναρίων – Τελετή Λήξης – Απονομή Βεβαιώσεων
Εισηγητές:

- Ταμέρ Τσιλιγκίρ
- Κωνσταντίνος Φωτιάδης

Επιστημονικό Δυναμικό

Στις θεματικές ενότητες διδάσκουν ομότιμοι καθηγητές, μέλη ΔΕΠ και αναγνωρισμένοι ερευνητές από τα συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια **ΕΚΠΑ, ΑΠΘ, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και Διεθνές Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης**, καθώς και εξέχουσες προσωπικότητες του χώρου της έρευνας και του πολιτισμού.

Τελικό πρόγραμμα σεμιναρίων Μάρτιος Ιούνιος 2026

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ	ΘΕΜΑΤΑ	ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 13 ΜΑΡΤΙΟΥ	ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΟΝΤΟΣ Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων, 18.00-21.00	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ – ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΚΗΡΥΤΤΟΠΟΥΛΟΣ ΠΕΤΡΟΣ
ΣΑΒΒΑΤΟ 14 ΜΑΡΤΙΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ- ΑΡΧΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ- ΡΩΜΑΪΚΗ-ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ- ΠΡΩΙΜΗ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων, 11.00-13.00	ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ - ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΘΕΟΔΟΣΗΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΜΑΡΤΙΟΥ	ΡΩΜΑΪΚΗ-ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ-ΠΡΩΙΜΗ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΣΤΟΝ ΠΟΝΤΟ Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων, 11.00-13.00	ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ - ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΘΕΟΔΟΣΗΣ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 20 ΜΑΡΤΙΟΥ	ΟΘΩΜΑΝΟΚΡΑΤΙ : ΕΞΙΣΛΑΜΙΣΜΟΙ, ΚΡΥΠΤΟΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων, 18.00-21.00	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ
ΣΑΒΒΑΤΟ 21 ΜΑΡΤΙΟΥ	ΝΕΟΤΟΥΡΚΟΙ, ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ,ΚΡΥΠΤΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων, 11.00-13.00	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 22 ΜΑΡΤΙΟΥ	Ο ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟΥ ΚΑΥΚΑΣΟΥ Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων, 11.00-13.00	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ
ΣΑΒΒΑΤΟ 4 ΑΠΡΙΛΙΟΥ	Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ- ΣΤΑΛΙΝΙΚΕΣ ΔΙΩΞΕΙΣ Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων , 11.00-13.00	ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ – ΝΤΙΑΝΑ ΚΑΛΑΪΤΖΙΔΟΥ
ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΠΑΣΧΑ		
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 24 ΑΠΡΙΛΙΟΥ	ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΡΙΩΝ ΣΕ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΝΤΟ. Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΟΝ ΠΟΝΤΟ	ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΜΠΕΡΙΔΟΥ ΑΝΤΩΝΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ

	Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων, 18.00-21.00	
ΣΑΒΒΑΤΟ 25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ	ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ. ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ, ΒΕΒΗΛΩΣΕΙΣ. Η ΕΞΟΝΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων, 11.00-13.00	ΘΕΟΔΩΡΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ- ΚΑΡΑΚΟΥΣΟΓΛΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΜΑΪΟΥ	ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ Ο ΤΥΠΟΣ ΣΤΟΝ ΠΟΝΤΟ ΚΑΙ ΤΗ ΡΩΣΙΑ Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων, 18.00-21.00	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ
ΣΑΒΒΑΤΟ 9 ΜΑΪΟΥ	Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων, 11.00-13.00	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΑΧΟΥΡΙΔΗΣ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 22 ΜΑΪΟΥ	Η ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΠΟΝΤΙΑΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΟΝ ΠΟΝΤΟ Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων, 18.00-21.00	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΑΡΖΑΚΑΣ ΜΑΡΙΑ ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 23 ΜΑΪΟΥ	Η ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ. ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ. ΑΡΧΑΙΕΣ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΡΙΖΕΣ Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων, 11.00-13.00	ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ	Η ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΔΙΑΛΕΚΤΟΣ Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων, 18.00-21.00	ΓΙΩΤΑ ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ	ΤΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ ΚΑΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων, 11.00-13.00	ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 20 ΙΟΥΝΙΟΥ	ΤΟ ΠΟΝΤΙΑΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΕΚΕΙΘΕΝ ΚΑΙ ΕΝΤΕΥΘΕΝ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΣΗΜΕΡΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ -ΤΕΛΕΤΗ ΛΗΞΗΣ - ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΕΒΑΙΩΣΕΩΝ Πνευματικό Κέντρο Ένωσης Ποντίων Μελισσίων, 18.00-21.00	ΤΑΜΕΡ ΤΣΙΛΙΝΓΚΙΡ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ

Επιστημονικό δυναμικό

Στις θεματικές ενότητες θα διδάξουν ομότιμοι καθηγητές, μέλη ΔΕΠ και αναγνωρισμένοι ερευνητές από τα συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια: ΕΚΠΑ, ΑΠΘ, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και Διεθνές Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, καθώς και σημαντικές προσωπικότητες του χώρου της έρευνας και του πολιτισμού όπως.

- Κωνσταντίνος Φωτιάδης, ομότιμος καθηγητής Νεότερης Ιστορίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.
- Χατζηκυριακίδης Κυριάκος, επίκουρος καθηγητής ΑΠΘ.
- Κυριακίδης Θεοδόσιος, διδάκτωρ ιστορίας λέκτορας Διεθνούς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
- Καμπερίδου Ειρήνη, καθηγήτρια Κοινωνιολογίας ΕΚΠΑ.
- Αντωνιάδου Μαρία, αν. καθηγήτρια Οδοντιατρικής, ΕΚΠΑ.
- Βαρζάκας Θεόδωρος, καθηγητής επιστήμης και τεχνολογίας τροφίμων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.
- Ιωαννίδου Θεοδώρα, οδοντίατρος, ερευνήτρια ποντιακής Ιστορίας και πολιτισμού, συγγραφέας.
- Κηρυττόπουλος Πέτρος, ιατρός παθολόγος, μελετητής της Μυθολογίας του Πόντου.
- Τσαχουρίδης Κωνσταντίνος, καθηγητής μουσικής στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας.
- Παυλίδης Αντώνης, διδάκτωρ ιστορίας, πρώην σχολικός σύμβουλος, πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Ποντίων Εκπαιδευτικών, συγγραφέας.
- Ιωακειμίδου Γιώτα, φιλόλογος, συγγραφέας, πιστοποιημένη δασκάλα και ερευνήτρια της ποντιακής διαλέκτου.
- Ταμέρ Τσιλιγκίρ, τουρκολόγος, συγγραφέας.
- Κωνσταντινίδης Βασίλης, διδάκτωρ γεωλόγος, καθηγητής
- Ιωαννίδου Αντιγόνη, εκπαιδευτικός, πολιτικός επιστήμων, πρόεδρος Ένωσης Ποντίων Μελισσίων, ερευνήτρια της ποντιακής γαστρονομίας και διατροφής
- Ντιάνα Καλαϊτζίδου, φιλόλογος.

Προεγγραφή & Εκδήλωση ενδιαφέροντος συμμετοχής

Σαρώστε το QR code για να συμπληρώσετε τη **Φόρμα Προεγγραφής & Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος** για το Σπουδαστήριο Ποντιακής Ιστορίας & Πολιτισμού. Η προεγγραφή μας βοηθά να οργανώσουμε έγκαιρα τις θέσεις, την επικοινωνία και το τελικό πρόγραμμα, καθώς και να σας ενημερώσουμε για ημερομηνίες, χώρους και όρους συμμετοχής (και βεβαίωση, όπου προβλέπεται). Η συμπλήρωση διαρκεί 1–2 λεπτά και τα στοιχεία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τους σκοπούς της διοργάνωσης από την Ένωση Ποντίων Μελισσίων.

Scan Me

Εναλλακτικά, μπορείτε να αντιγράψετε και να επικολλήσετε τον ακόλουθο σύνδεσμο σε δελτίο Google.

<https://forms.gle/4PoKNhpBLS2Y2F9z7>

Μετά την υποβολή της φόρμας, οι εγγεγραμμένοι θα λάβουν αναλυτική ενημέρωση σχετικά με το πρόγραμμα, τις ημερομηνίες και τους όρους συμμετοχής.

Υπεύθυνη Οργανωτικής Επιτροπής

Μαρία Αντωνιάδου

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Οδοντιατρικής

Οδοντιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

Τηλ.: 6944 342546 | 210 7461338

Στοιχεία Διοργάνωσης

Ένωση Ποντίων Μελισσίων Αττικής

Π. Τσαλδάρη 13, 15127, Μελίσσια

Τηλ.: 210 8044368

Email: enosipontionmelission@gmail.com